

Programowanie zespołowe

Laboratorium 7 - krótkie przypomnienie diagramu związków
encji i praktyczne porady do tworzenia relacyjnych baz
danych

mgr inż. Krzysztof Szwarc

krzysztof@szwarc.net.pl

Sosnowiec, 4 kwietnia 2017

Czym jest diagram związków encji?

Diagram związków encji

Diagram związków encji, nazywany również diagramem ERD (od ang. Entity-Relationship Diagram), umożliwia graficzne przedstawienie związków między poszczególnymi encjami. Składa się on z trzech elementów: encji, ich atrybutów oraz związków.

Elementy ERD

Encja

Encja to reprezentacja zbioru obiektów, które zostały opisane takimi samymi cechami (atributami).

Atrybuty encji

Atrybut encji to własność encji określonego typu, reprezentowana pewną wartością (np. liczbą rzeczywistą).

Związek

Związek to uporządkowana lista encji ($Z(E_1, \dots, E_n)$, gdzie E_1, \dots, E_n to encje, a Z to związek) charakteryzująca się trzema cechami: stopniem (unarny, binarny, ternarny oraz n -arny), istnieniem (opcjonalny, obowiązkowy) oraz kardynalnością (1:1, 1:N, N:M).

Szczegółowe pojęcia

Klucz kandydujący

Klucz kandydujący jest najmniejszym zbiorem atrybutów jednoznacznie identyfikującym każde wystąpienie encji w ich zbiorze. Encja może zawierać więcej niż jeden klucz kandydujący.

Klucz główny

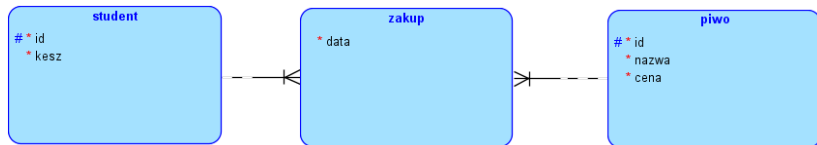
Klucz główny jest kluczem kandydującym, wytypowanym do jednoznacznej identyfikacji każdego z wystąpień encji w ich zbiorze. Encja może zawierać tylko jeden klucz główny.

Normalizacja

Normalizacja bazy danych polega na wyeliminowaniu redundandnych danych w relacyjnej bazie danych.

Słabe encje

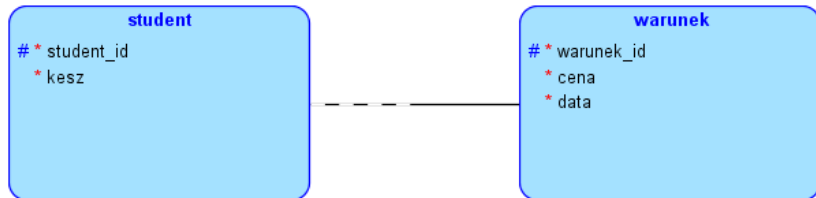
Słaba encja to encja, której istnienie zależy od innych encji. Nie posiada ona swojego identyfikatora. Dla podanego przykładu zakup nie istnieje bez konkretnego piwa i studenta (w praktyce podana struktura nie przyniesie oczekiwanego rezultatu - nie ma możliwości kupienia wielu piw podczas jednego zakupu. Jak możemy wyeliminować to niedopatrzenie?).

Kardynalność 1:1

Interpretacja przykładu

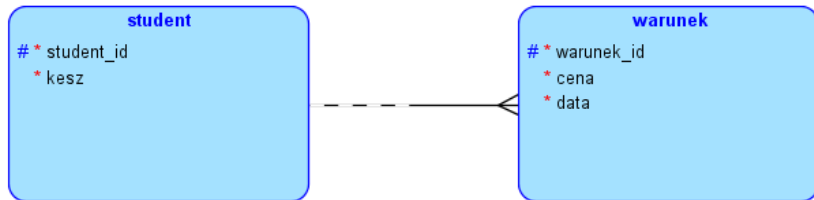
Każdy student może mieć maksymalnie jeden warunek, lecz warunek nie ma sensu bez przypisania go do konkretnego studenta (brak ekonomicznej zasadności).

Kardynalność 1:N

Interpretacja przykładu

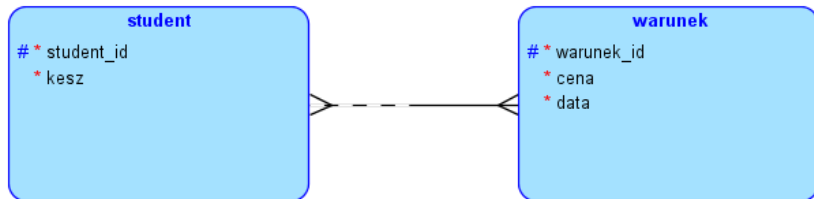
W praktyce oczywiście zdarzają się sytuacje wyjątkowe (PTC, SWI, SE, PZ,...), które wymuszają wzięcie kilku warunków przez jednego studenta.

Kardynalność N:M

Interpretacja przykładu

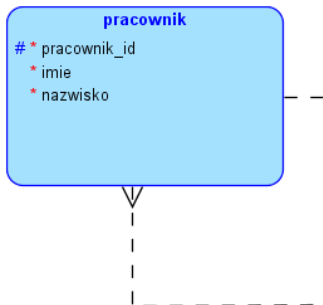
W idealnych warunkach moglibyśmy przypisać jeden warunek do kilku studentów, żeby najlepszy z nich zdał przedmiot za innych, jednocześnie dopuszczając możliwość wzięcia kilku dodatkowych szans zaliczenia. W praktycznej realizacji, dla kardynalności N:M, tworzy się dodatkową encję pośrednią (asocjacyjną) i korzysta z dwóch związków 1:N.

Związek rekurencyjny

Związek rekurencyjny

Związek rekurencyjny jest związkiem, w którym ta sama encja występuje więcej niż raz w różnych rolach. W przykładzie pracownik może zawierać identyfikator innego pracownika, który jest jego przełożonym (*Zawsze dwóch ich jest, nie więcej, nie mniej. Mistrz i jego uczeń*).

Wybrane notacje zapisu ERD

Notation	Information Engineering	Barker Notation	IDEF1X	UML
<u>Multiplicities:</u>				
- Zero or one				
- One only				
- Zero or more				
- One or more				
- Specific range	N/A	N/A	N/A	

<http://www.agiledata.org>

Uwaga

Zamieszczone porady są subiektywne i należy traktować je z rozsądkiem - są one jedynie zbiorem obserwacji, które sprawdzają się dla wielu przypadków, jednakże należy zawsze rozważyć alternatywne rozwiązania (analogicznie do *No Free Lunch* i metaheurystyk nie są one panaceum na całe zło), wybierając najlepsze z dostępnych dla danej sytuacji.

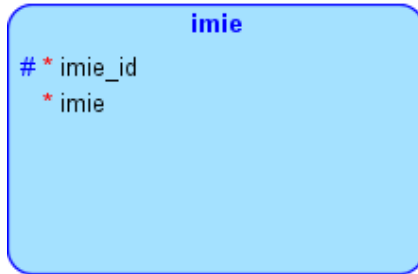
„Wyższa niż trzecia postać normalna to science-fiction.”

— Łukasz Ś., handlowiec i wdrożeniowiec

Czemu nie należy przesadzać z normalizacją?

- 1 Długi czas złączeń (i w rezultacie zapytań).
- 2 Trudności w napisaniu zapytania.

Encja słownikowa imion - przesadzona normalizacja?

Klucz główny jako surogat zamiast naturalnego, tekstowego o większym rozmiarze

- ❶ Wydajniejsza część zapytań (obejmujących złączenia).
- ❷ Mniejsza zajętość pamięci (dla wielu wystąpień FK).
- ❸ Brak problemów z białymi znakami.

Benchmark - klucz główny numeryczny

```
create table benchmark (  
numeryczny int not null primary key,  
tekstowy varchar(10) not null)  
go  
declare @i int  
set @i = 0  
while @i < 30000  
begin  
set @i = @i + 1  
insert into benchmark values(@i, @i)  
end
```


Zapytanie - klucz główny numeryczny

```
select count(*) from benchmark tmp1  
    inner join benchmark tmp2  
on tmp1.numeryczny = tmp2.numeryczny
```

Record Count: 1; Execution Time: 8ms

Benchmark - klucz główny tekstowy

```
create table benchmark (  
tekstowy varchar(10) not null primary  
    key,  
numeryczny int not null)  
go  
declare @i int  
set @i = 0  
while @i < 30000  
begin  
set @i = @i + 1  
insert into benchmark values(@i, @i)  
end
```

Zapytanie - klucz główny tekstowy

```
select count(*) from benchmark tmp1  
    inner join benchmark tmp2  
on tmp1.tekstowy = tmp2.tekstowy
```

Record Count: 1; Execution Time: 12ms

Zakładanie kluczy obcych

- 1 Zapewniają spójność danych.
- 2 Automatycznie dokonują zmian w powiązanych tabelach lub uniemożliwiają dokonania zmian naruszających zadane ograniczenia.
- 3 Spowalniają działanie bazy.
- 4 Przed MySQL 5.5.5 domyślnym silnikiem bazy był MyISAM, który nie wspierał kluczy obcych. Aby je dodać należy zmienić silnik na InnoDB.

- 1 Gdy indeksy nie są założone wyszukanie pojedynczej wartości prowadzi do odczytania całej tabeli.
- 2 Indeksy warto zakładać na kolumnach, które często występują w zapytaniach jako warunek.
- 3 Powinniśmy je zakładać na kolumnach reprezentujących klucze obce.

Korzystajmy z odpowiedniej funkcji hashującej dla haseł

Automated Security Analyser for ASP.NET Websites

Password

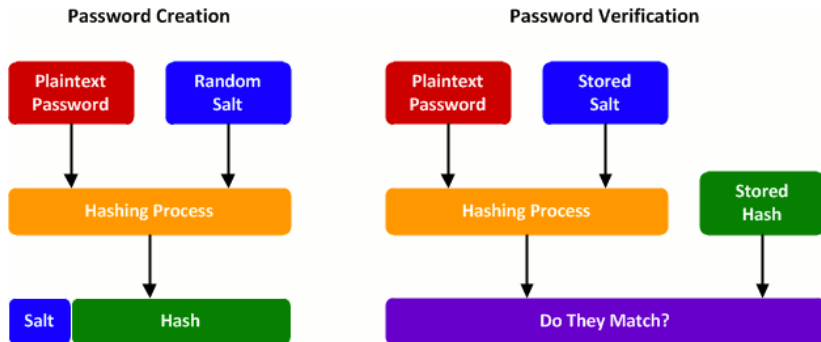
Generate

Algorithm	Iterations/100ms	Ticks/hash	Hashes/s
MD5	6,732	148	67,568
SHA1	6,860	145	68,966
SHA256	1,329	2,671	3,744
SHA512	5,046	198	50,505
bcrypt (4 rounds)	43	92,093	109
bcrypt (5 rounds)	23	44,347	225

<https://asafaweb.com/HashSpeed>

<https://sekurak.pl/>

Używajmy soli dynamicznej

<http://3.bp.blogspot.com/>

Stosujemy takie same nazwy kluczy głównych i obcych

```
SELECT ... FROM student JOIN pracownik  
    USING (student_id)
```

```
SELECT ... FROM student JOIN pracownik  
    ON student.id=pracownik.student_id
```


Widok

Widok (perspektywa) jest logicznym bytem znajdującym się na serwerze baz danych. Pozwala on na uzyskanie dostępu do wybranych kolumn wchodzących w skład różnych tabel, na podstawie zapytania SQL, które zostało wykorzystane do zdefiniowania obiektu (zamiast każdorazowo wysyłać skomplikowane zapytanie tworzymy widok i odwołujemy się do pożądaných danych za pomocą prostych zapytań).

Skomplikowane zapytanie

```
SELECT
  (SELECT count(`pn2017_sze`.`Uzytkownik`.`id`)
   FROM `pn2017_sze`.`Uzytkownik`
   WHERE (`pn2017_sze`.`Uzytkownik`.`czy_surogat` = 0)) AS `uzytkownicyWWW`,

  (SELECT count(`pn2017_sze`.`Uzytkownik`.`id`)
   FROM `pn2017_sze`.`Uzytkownik`
   WHERE ((`pn2017_sze`.`Uzytkownik`.`czy_surogat` = 1)
          AND (`pn2017_sze`.`Uzytkownik`.`uprawnienia_id` <> 252))) AS `uzytkownicyTelefoniczni`,

  (SELECT `pn2017_sze`.`Sprzet_material`.`nazwa`
   FROM `pn2017_sze`.`Sprzet_material`
   WHERE (`pn2017_sze`.`Sprzet_material`.`id` =
          (SELECT `pn2017_sze`.`Oddawany_sprzet`.`sprzet_material_id`
           FROM `pn2017_sze`.`Oddawany_sprzet`
           GROUP BY `pn2017_sze`.`Oddawany_sprzet`.`sprzet_material_id`
           ORDER BY count(0) DESC
           LIMIT 1))) AS `najczesciejOddawany`,

  (SELECT round(avg(`pn2017_sze`.`Oddawany_sprzet`.`waga`),2)
   FROM `pn2017_sze`.`Oddawany_sprzet`) AS `sredniaWaga`,

  (SELECT round(avg(`pn2017_sze`.`Oddawany_sprzet`.`ilosc`),2)
   FROM `pn2017_sze`.`Oddawany_sprzet`) AS `sredniaIlosc`,
```

Odpytanie widoku

```
SELECT 'liczbaTras' FROM 'stat_widok'
```

- Unikajmy umiejscawiania logiki biznesowej po stronie SZBD (m.in. z powodu trudności w debugowaniu).
- Mimo braku ogólnej konwencji nazewnictwa zaleca się unikanie białych i regionalnych znaków oraz - dla niektórych SZBD - korzystanie wyłącznie z małych liter.

- 1 Zaprojektujcie ERD dla zadań z pierwszego sprintu.

Dziękuję za uwagę